

Advies aan college van burgemeester en wethouders van De Fryske Marren

Portefeuillehouder(s) de heer F. Veenstra Datum voorstel: 4 april 2024 Besluit raad: Ja T.k.n. raad: Nee Zaaknummer: z.780792 Aantal bijlagen: 3 Behandeld door: Klik of tik om tekst in te voeren. Team: namens Klanten contact centrum	Overlegd/samengewerkt met: Adviseur: ☐ communicatie ☐ juridische zaken ☐ financiën ☐ p&o ☐ inkoop Team: ☐ backoffice sociaal domein ☐ sociaal wijkteam ☐ bestuur en concernadvies ☐ jeugd en gezin ☐ concerncontrol ☐ sociaal wijkteam ☐ diensten beheer ☐ werk en inkomen ☐ informatie ☐ sociaal wijkteam ☐ klanten contact centrum ☐ zorg en participatie ☐ maatschappelijke ontwikkeling ☐ vergunningen, ☐ middelen ☐ toezicht en ☐ ondersteuning ☐ handhaving ☐ ruimtelijk beheer/realisatie ☐ wijkbeheer ☐ ruimtelijke ontwikkeling ☐ wijkoverschrijdend beheer
---	--

Onderwerp:
Aanplakborden Verkiezingen

Ontwerpbesluit:
Het college besluit:

1. kennis te nemen van de motie vreemd aan de orde van de dag "Afschaffen aanplakborden verkiezingen" en de raad te informeren via bijgevoegd raadsmemo.
2. de raad voor te stellen met ingang van 1 januari 2025 de huidige aanplakborden verkiezingen niet meer te gebruiken.
3. de raad voor te stellen te kiezen voor optie 1: bij de gemeenteraadsverkiezingen spandoeken in een frame te plaatsen.

Datum:	Openbaar: openbaar
Besluit college:	

Inleiding - Ynliding

Voorafgaand aan Verkiezingen wordt de deelnemende politieke partijen de mogelijkheid geboden om affiches te plakken op door de gemeente geplaatste aanplakborden. Op 20 december 2023 heeft de raad een motie aangenomen en het college verzocht de aanplakborden bij de verkiezingen af te schaffen zodra er een alternatief is gerealiseerd en voor de eerste volgende verkiezingen, van 6 juni 2024, een alternatief aan de raad voor te stellen.

Het is niet wettelijk verplicht om als gemeente aanplakborden, spandoeken of andere oproepen te plaatsen. Het ministerie van BZK verwacht wel dat er aanplakborden worden geplaatst dan wel een andere mogelijkheid wordt geboden om zonder leges verkiezingsreclame te maken in de openbare ruimte. Echter steeds meer gemeenten plaatsen geen verkiezingsborden in verband met de afnemende belangstelling, wildplakken en rommel die ontstaat.

Inmiddels zijn de mogelijkheden voor verkiezingsreclame onderzocht. In dit voorstel zijn de opties aangegeven. Als er geen aanplakborden meer worden geplaatst, is een aanpassing van de “Beleidsregels voor verkiezingsreclame gemeente De Fryske Marren” nodig.

Beoogd resultaat - Beëage resultaat

Het realiseren van verkiezingsreclame die aansluit bij de behoefte van inwoners en politieke partijen.

Argumenten – Arguminten

1.1 Politieke partijen rekenen erop dat zij binnenkort affiches kunnen plakken

Het raadsvoorstel kan op basis van het bestuurlijk besluitvormingsschema in mei 2024 door de raad worden behandeld. Gezien het voorbereiden van verkiezingsreclame en de gewenste campagnetijd is een andere manier van verkiezingsreclame voor de Europese Verkiezingen niet meer reëel. Het is daarom de bedoeling de huidige aanplakborden in de week van 22 april 2024 te plaatsen. De raad dient hier vooraf over geïnformeerd te worden.

2.1 aanplakken van affiches gaat gepaard met vernieling en wildplakken

De partijen die deelnemen aan de Verkiezingen hebben de mogelijkheid om zelf affiches te plakken. Ondanks dat hiervoor beleidsregels zijn vastgesteld worden er per partij meerdere affiches geplakt. Dit zorgt ervoor dat er minder ruimte is voor andere partijen. Ook komt het voor dat er over affiches heen wordt geplakt of verwijderd. De verwijderde affiches worden achtergelaten. Ten slotte worden affiches beklad en worden de verkiezingsborden ongewild als protestborden gebruikt. De aanplakborden worden voornamelijk bij de gemeenteraadsverkiezingen benut door de deelnemende partijen.

2.2 wijzigingen kunnen niet voor de Europese verkiezingen gerealiseerd worden

De werkwijze rondom verkiezingsreclame is door het college vastgelegd in beleidsregels. Als de raad een andere methode wil, zal het college de beleidsregels moeten aanpassen. De vaststelling en bekendmaking hiervan neemt enige tijd. Bovendien geldt voor nieuwe materialen een levertijd. Ten slotte rekenen politieke partijen erop dat zij, op basis van de huidige beleidsregels affiches kunnen plakken. Op basis van vragen aan de projectgroep Verkiezingen blijkt dat de politieke partijen al verkiezingsposters aan het voorbereiden zijn. Het is de bedoeling dat de aanplakborden in de week van 22 april 2024 worden geplaatst. Voor die tijd worden de locaties van de aanplakborden gepubliceerd.

3.1 uit de onderzochte mogelijkheden blijkt dat spandoeken netjes en betaalbaar zijn

Zoals in de inleiding is aangegeven zijn meerdere opties voor verkiezingsreclame onderzocht. Voor een goede vergelijking zijn de kosten van een aantal opties gebaseerd op 13 stuks. Dit is het aantal locaties waar aanplakborden worden geplaatst. De opties zijn hierna uitgewerkt.

Optie 1: Spandoeken in een frame

De gemeenteraad vertegenwoordigd de inwoners van gemeente De Fryske Marren. Omdat niet alle politieke partijen en kandidaat raadsleden bekend zijn bij de inwoners kunnen de deelnemende partijen zich ook via centraal geregelde verkiezingsreclame voorstellen aan onze inwoners. De spandoeken (2.00m x 3.00m) worden digitaal gedrukt waarmee er voor elke partij plaats is en het geheel er netjes uit ziet. De spandoeken worden door de leverancier voorzien van een frame. Communicatie heeft een concept ontwerp gemaakt, zodat u een indruk krijgt van de vormgeving (Bijlage 1). Een meerjaren overeenkomst is voor deze vorm van verkiezingsreclame niet nodig. Dat betekent dat eenvoudig een andere keuze gemaakt kan worden qua frequentie, formaat, aantal en leverancier.

De plaatsing moet zelf geregeld worden. De verwachting is dat het plaatsen en verwijderen net zo veel tijd kost als het plaatsen van de huidige aanplakborden. De kosten van de spandoeken zijn € 6.000.

Gezien de mogelijkheden van spandoeken in een frame, netjes, flexibele afname en het kostenaspect, worden deze professioneel ogende spandoeken als de beste optie beschouwd.

Optie 2: voorbedrukte borden

De leverancier levert steltonplaten in een frame en plaatst deze ook. De frames blijven eigendom van de leverancier. De kosten zijn ongeveer € 14.000 per plaatsing. Het bedrag is inclusief btw en omgerekend op basis van de offerte voor 10 borden. De prijs is gebaseerd op een meer jaren overeenkomst voor een enkelzijdig bord (Bijlage 2). De opdracht moet tijdig gegeven worden, omdat anders de kans bestaat dat er geen frames meer beschikbaar zijn. Het beeldformaat is 2.00m x 3.00m. Omdat er sprake is van een meerjaren overeenkomst ligt de keuze voor een aantal jaren vast (qua frequentie, formaat en aantal). Qua netheid, geen rommel, zijn de voorbedrukte borden een alternatief. De borden zijn wel een stuk duurder en de gemeente is voor vier jaren gebonden aan de leverancier.

Optie 3: de huidige aanplakborden ongewijzigd blijven gebruiken

De huidige borden zijn bekend bij inwoners en politieke partijen. Bovendien is duidelijk waar, wanneer en door wie de borden geplaatst worden. Omdat de aanplakborden al in eigendom zijn van de gemeente zijn, is dit de voordeligste optie. De kans bestaat echter dat er rommel ontstaat en wildplakken plaatsvindt. De afgelopen jaren was hiervan sprake. Daardoor ogen de aanplakborden niet meer professioneel. Vanuit kostenoverweging zijn de aanplakborden een mogelijkheid.

Optie 4: Overige opties

Verkiezingsreclame kan ook door middel van trotters en algemene spandoeken (voorbeeld opgemaakt door communicatie: zie Bijlage 2). Trotters zijn mobiele billboards en hebben aan beide kante voorbedrukte doeken. Op deze doeken krijgt iedere partij evenveel ruimte voor zijn verkiezingsuiting. Trotters zijn echter groot en duur. Algemene spandoeken zijn niet meer dan een oproep om te komen stemmen. Dit kan ook op een andere manier worden gedaan.

3.2 bij andere verkiezingen is er minder behoefte aan gezamenlijke verkiezingsreclame

De deelnemende politieke partijen verzorgen zelf hun verkiezingsreclame. De mate waarin en de wijze waarop reclame wordt gemaakt hangt af van de partij en is waarschijnlijk gebaseerd op kosten en verwachte resultaten. Het betekent dat bij andere verkiezingen dan de gemeenteraadsverkiezingen de aanplakborden slechts gedeeltelijk worden benut door de politieke partijen. Daarom wordt voorgesteld om bij deze behoefte van de politieke partijen aan te sluiten en alleen bij de gemeenteraadsverkiezingen de spandoeken te plaatsen.

Kantttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen – Kanttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen

Verkiezingsreclame op ongewenste plaatsen dient voorkomen te worden

Wanneer de gemeente geen verkiezingsreclame faciliteert of een keuze maakt die niet aansluit bij de behoefte van politieke partijen bestaat de kans dat er verkiezingsreclame komt op locaties waar dit niet gewenst is. Het gevolg zal zijn dat er handhavend opgetreden moet worden. Met deze inzet is geen rekening gehouden.

Beleid, regelgeving en Sustainable Development Goals (SDG's) – Belied, regeljouwing en Sustainable Development Goals (SDG's)

- Beleidsregels voor verkiezingsreclame gemeente De Fryske Marren

Financiën - Finânsjes

Voor de verkiezingen is budget beschikbaar. De kosten van de spandoeken in een frame kunnen betaald worden vanuit het budget.

Duurzaamheid - Duorsumens

Door geen gebruik meer te maken van aanplakborden te maken wordt verrommeling voorkomen.

Participatie - Partisipaasje

n.v.t.

Communicatie – Kommunikaasje

De raad wordt gevraagd een besluit te nemen op basis van het bijgevoegde raadsvoorstel. Gezien de planning de aanplakborden in de week van 22 april 2024 te plaatsen en het vooraf publiceren van de locaties van de aanplakborden, is een raadsmemo opgesteld. Hiermee kan de raad geïnformeerd worden over de stand van zaken.

Vervolg en evaluatie - Ferfolch en evaluaasje

- Op basis van de gemaakte keuze worden de beleidsregels voor verkiezingsreclame aangepast. Bij het vaststellen van die beleidsregels wordt nader ingegaan op de communicatie daarover.

Bijlagen – Taheakke

- 240404 – Raadsmemo – Aanplakborden Verkiezingen – z.780792
- 240404 - RV – Aanplakborden Verkiezingen – z.780792
- 240404 - RB – Aanplakborden Verkiezingen – z.780792
- 240404 – Bijlage 1 – Voorbeeld voorgedrukte spandoeken - Aanplakborden Verkiezingen – z.780792
- 240404 – Bijlage 2 – Voorbeeld algemeen spandoek - Aanplakborden Verkiezingen – z.780792
-